

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВІТОЛЬДА ПІЛЕЦЬКОГО В ОСВЕНЦІМІ
ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
СОПОТСЬКА ВИЩА ШКОЛА**

**SOPOCKA
SZKOŁA WYŻSZA**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
V Міжнародної науково-практичної конференції**

**Мукачево
15 травня 2025 року**

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від «23» травня 2025 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами V Міжнародної науково-практичної конференції (15 травня 2025 р., м. Мукачеве). Мукачеве : Вид-во МДУ, 2025. 517 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, індустрії гостинності, суспільно-географічних та культурологічних досліджень.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, здобувачів вищої освіти, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Капітан Л.І. – д-р істор. наук, професор (голова);

Туріс І.Ю. – канд. філол. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – PhD, провідний фахівець ВНТД

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

АТРОЩЕНКО Т. О. ПРОБЛЕМА СТВОРЕННЯ РОЗВИВАЛЬНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІЙ ТЕОРІЇ Й ПРАКТИЦІ	15
БАРНА Х.В., ОСТРОВКА О.В. ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ЛОГОПЕДІВ ДО КОРЕКЦІЙНО-ВІДНОВЛЮВАЛЬНОЇ РОБОТИ З ПОДОЛАННЯ РИНОЛАЛІЇ	17
ВОЛОЩУК Б.В. , ЛІБА О. М. ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ НАВЧАННЯ ЯК ОСНОВА ВРАХУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ І РОЗУМОВИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНЯ	19
ГАВРИНЕЦЬ А. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ У ШКІЛЬНІЙ СИСТЕМІ	21
ГИЧКА І.А. ПРО ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ОСВІТІ ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН У ВІТЧИЗНЯНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ	24
ГОРВАТ М.В., БЛЯК А.М. ПЕДАГОГІКА ПАРТНЕРСТВА ЯК ОСНОВА ЕФЕКТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ВЧИТЕЛЯ ТА БАТЬКІВ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	26
ГОРВАТ М.В. БЛЯШИН М.А. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПОЗАУРОЧНОЇ ВИХОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СУЧАСНІЙ ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	28
ГОРВАТ М.В., ТОМИШИНЕЦЬ А.І. ПЕДАГОГІЧНІ СТРАТЕГІЇ ПІДТРИМКИ АДАПТАЦІЇ ПЕРШОКЛАСНИКІВ ДО ШКІЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА	30
ГОРВАТ Я. В., ХУДАН А. Ю., ЛАЛАК Н. В. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ДИТИНИ З ООП В ШКОЛІ: КОМАНДНИЙ ПІДХІД	32
ДОБОШ О.М. ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ПРАКТИКИ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ ОСВІТНИХ НАУК	35
ДОВБАК О.І., ЛІБА О. М. ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ ЯК ЕЛЕМЕНТ ІННОВАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	38
ЗАГОРУЙКО Людмила, ПЕТЮР Роман РОЛЬ АЛЬЯНСІВ ЄВРОПЕЙСЬКИХ УНІВЕРСИТЕТІВ У РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ	40
ЗОЗУЛЯ М.І. ПОЧАТКОВА ОСВІТА В СИСТЕМІ ОСВІТИ НІМЕЧЧИНИ ТА ФРАНЦІЇ	41
КИРЛИК В.В. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЄКТУВАННЯ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	44
КЛЕЦУН І.Б., ДОБОШ О.М. ДО ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ОСВІТНИХ УПРАВЛІНЦІВ	46
КУЛІШ А.В. МОРАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ: ТЕЗАУРУС ДО ТЕМИ	49
ЛАЛАК Н. В., НЕСТЕРУК А. А., ЯКИМЕНКО Є. А. МЕТОДИЧНИЙ КЕЙС АСИСТЕНТА ВЧИТЕЛЯ: РОБОТА З ДІТЬМИ З РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРА	51
ЛІБА О.М., ДОВГАНІЧ А. СУТНІСТЬ ТА СТРУКТУРА ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ	53
ЛУШПІНЬ М.П., ЛІБА О. М. СУТНІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТЕХНОЛОГІЇ LEGO ЯК ОСВІТНЬОГО ІНСТРУМЕНТА	55

РОЗДІЛ 1

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

3. Кравченко Г.Ю. Технологія організації проектної діяльності студентів вищих навчальних закладів. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/69f9bc7b-c2ee-4ae6-a606-5c4ac04860a9/content>

4. Мирончук Н.М. Застосування методу проектів у підготовці майбутніх викладачів до самоорганізації в професійній діяльності/ Проблеми освіти: зб. наук. праць. Житомир: Вид. О.О.Євенок, 2017. Вип. 87. С. 191 – 196.

5. Романова Г.М. Підготовка викладачів вищих економічних навчальних закладів до проектування навчальних технологій : монографія. К. : КНЕУ, 2009. 252 с.

6. Теорія і практика проектного навчання у професійно-технічних навчальних закладах. монографія / В. М. Аніщенко, М. В. Артюшина, Т. М. Герлянд, Н. В. Кулалаєва, Г. М. Романова, М. М. Шимановський та ін.; за заг. ред. Н. В. Кулалаєвої. Житомир: Полісся. 2019. 208 с.

УДК 378.012:378.147:37.091.113(043.2)

КЛЕЦУН І.Б.

аспірант, спеціальність 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)
третій (науковий) рівень вищої освіти
Мукачівський державний університет

ДОБОШ О.М.

канд.пед.наук, доц., доцент кафедри педагогіки
дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту
Мукачівський державний університет

ДО ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ОСВІТНІХ УПРАВЛІНЦІВ

В умовах реформування освіти важливою проблемою є освітній менеджмент. Відтак, професійна підготовка майбутніх менеджерів освіти - керівників закладів освіти, освітніх лідерів та управлінців має велике значення, є важливим пріоритетом модернізації вищої освіти, оскільки на них покладається місія оновлення та створення якісно нової національної освіти.

Підвищилися вимоги до менеджменту закладів освіти та педагогічних колективів щодо забезпечення якості освіти; оновлюються технології навчання, швидко змінюються організаційні, науково-методичні та фінансово-економічні умови функціонування закладів освіти; актуалізується питання маркетингової діяльності закладів освіти щодо привабливості навчальних установ (для учня/здобувача; педагога). Вирішення завдань функціонування і розвитку в сучасних непростих умовах зобов'язують керівників закладів освіти не тільки здійснювати моніторинг ринку освітніх послуг та визначати своє місце в ньому, а й своєчасно реагувати на процеси модернізації та гармонізації законодавства, зростання вимог громадськості до закладів освіти, потреби споживачів, стейкхолдерів, активне впровадження і застосування інформаційно-комунікаційних технологій в управлінській діяльності керівника, в освітньому процесі, підвищення ролі науково-методичної складової забезпечення професійного розвитку і зростання педагогічних працівників. [1]

РОЗДІЛ 1

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Дослідженню проблем підготовки та діяльності менеджерів освіти присвячено праці науковців, серед яких: Андросюк В., Барбан М., Берека В., Галус О., Єльнікова Г., Карамушка Л., Кобаль В., Кравченко Л., Силадій І., Сорочан Т., Швардак М. та ін.

Погоджуємося з думкою Мармази О. [2], Лаврентьєва [3], що основою для підготовки майбутніх менеджерів освіти мають стати три напрями менеджменту, а саме: організація (вид управлінської діяльності, спрямований на організацію та систематизацію освітнього процесу); керівництво (вид управлінської діяльності, спрямований на формування цілей і завдань діяльності в системі освіти та доведення їх до виконавців професійних завдань і функцій); управління (вид управлінської діяльності, спрямований на виявлення, аналіз, дослідження та розв'язання загальних проблем відповідно до змісту і специфіки їхньої професійної діяльності).

Сорочан Т. визначає процес підготовки майбутніх керівників закладів загальної середньої освіти через ознаки професійної компетентності керівників закладів освіти, а саме: здатність робити усвідомлений вибір щодо себе в певних ситуаціях; готовність до безперервної самоосвіти; професійна кваліфікація та різні види компетентностей, які є частиною структури професійної управлінської компетентності і формують основу для особистої управлінської компетентності [5].

Підготовка майбутніх управлінців в системі освіти здійснюється під час навчання у магістратурі. Розглянемо підготовку магістрів зі спеціальності 011Освітні, педагогічні науки/А1 Освітні науки в Мукачівському державному університеті.

Освітньо-професійна програма «Освітні, педагогічні науки» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, ступінь «магістр», галузь знань А Освіта, спеціальність А1 Освітні науки є нормативним документом, розроблена у відповідності до вимог Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки галузі знань 01 Освіта/Педагогіка для другого (магістерського) рівня вищої освіти (наказ № 520 від 11.05.2021 р.).

Обсяг освітньо-професійної програми «Освітні, педагогічні науки» для другого магістерського рівня становить 90 кредитів ЄКТС, з яких 12 кредитів ЄКТС відведено на практику, 40,5 кредитів ЄКТС спрямовано на здобуття загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених Стандартом вищої освіти, 24 кредити ЄКТС – вибіркових освітніх компонентів [4].

РОЗДІЛ 1

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Обов'язковий блок представлено такими освітніми компонентами:

1. Цикл загальної підготовки		Кредити ЄКТС
1.1. Обов'язкові освітні компоненти		
ООК.01	Іншомовна комунікація педагогів у полікультурному середовищі	3
ООК.02	Методологія та організація науково-педагогічних досліджень	3
ООК.03	Педагогіка безпеки	3
Разом:		9
2. Цикл професійної підготовки		
2.1. Обов'язкові освітні компоненти		
ООК.04	Менеджмент вищої освіти	4
ООК.05	Організаційно-управлінська діяльність у дошкільній освіті	5
ООК.06	Теорія та практика проектування освітніх систем	4
ООК.07	Організація та управління освітнім процесом у закладі загальної середньої освіти	5
ООК.08	Правові та фінансово-економічні аспекти управління закладом освіти	3
ООК.09	Комунікація та партнерська взаємодія з учасниками освітнього процесу	3
ООК.10	Інформаційно-цифрові технології в управлінні закладом освіти	3
ООК.11	Оцінка управління освітньою діяльністю в закладі освіти	4,5
Разом:		31,5
2.2. Практична підготовка, виконання дипломної роботи, атестація		
П.01	Управлінська практика в закладах освіти	6
П.02	Організаційна практика в управліннях освіти	6
МР.01	Виконання кваліфікаційної роботи магістра	12
ДА.01	Підсумкова атестація (захист кваліфікаційної роботи магістра)	1,5
Разом:		25,5
2.3. Вибіркові освітні компоненти:		
Вибір із каталогу вибіркових дисциплін		24
Загальний обсяг освітньої програми		90

Для здобувачів освіти в межах вибіркового блоку представлено освітні компоненти, спрямовані на більш детальне вивчення різних аспектів управління закладом освіти.

Таким чином, процес підготовки майбутніх освітніх керівників спрямований на розвиток професійних управлінських компетентностей, особистісне та професійного самовдосконалення.

Література:

1. Клецун, І. Б., & Кобаль, В. І. (2024). Категоріально-понятійне поле проблеми підготовки менеджерів закладів освіти до управління науково-методичною роботою в умовах магістратури. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: педагогіка та психологія*, (4). <https://doi.org/10.54929/2786-9199-2024-4-09-02>
2. Мармаза, О. І. (2007). Менеджмент в освіті: дорожня карта керівника. Х.: Основа
3. Лаврентьева, О.О. (2013). Напрями й підходи до організації методологічної підготовки менеджера освіти. *Народна освіта*. (2 (20)). URL: <http://archive.nbuv.gov.ua/e-journals/NarOsv/index.html>. 0
4. Освітньо-професійна програма «Освітні, педагогічні науки» (2025). Мукачівський державний університет. *Освітні програми | Мукачівський державний університет*
5. Сорочан, Т. М. (2005) Підготовка керівників шкіл до управлінської діяльності: теорія та практика: монографія. Луганськ : Знання

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>